

ABDIJ SINT BENEDICTUSBERG VAALS

Maart 2021

Dierbare Oblaten en Vrienden,

Ons persoonlijk en maatschappelijk leven blijft nog steeds bepaald door de pandemie. Maar, zult U me misschien corrigeren, het blijft eerder *onbepaald* door de pandemie. Want iedere bepaaldheid lijkt ver weg. Voorheen was er in ons leven altijd een zekere vastheid en voorspelbaarheid. Wij konden onze agenda's opmaken, wij regelden onze afspraken, bespraken tevoren onze vakanties. Er was wel een marge van onzekerheid, en we kenden wel de aanbeveling van Jezus om geen houvast te zoeken bij voorzieningen voor de dag van morgen (Lc 12:16-21). Maar wij, tenminste in onze Westerse wereld, waren eraan gewend geraakt dat ons leven volgens plan verloopt. Misschien niet volgens het plan van een spoorboekje, dan toch volgens het plan van een landkaart met overzichtelijke en klare wegen, waar wij veilig onze weg konden vinden.

Door corona is echter veel onvast geworden en onberekenbaar, het ontsnapt aan onze planning. Er is zoveel wat ineens niet meer mogelijk is. Gebeurtenissen

waarop je je had verheugd, vallen weg, teleurstellingen in het groot en in het klein raken oud en jong, rampzalige winkelsluitingen, neergang van kunst en cultuur. Veel mensen worden verontrust door theorieën over zogenaamde wereldwijde netwerken die het op ons leven en op onze vrijheid zouden hebben gemunt. Waar gaan wij heen? Hoe houden wij stand? Hoe houden wij deze onwetendheid vol zonder waarborgen of kompas?

Het zijn vragen die diep in ieder van ons leven. Zij zijn wel meer voelbaar geworden door de omstandigheden van deze tijd, maar in wezen zijn zij er altijd geweest. Is aan het menselijk leven als zodanig niet een fundamentele ongeborgenheid eigen? Wij mensen hebben ons toch altijd al geprobeerd te beschermen tegen de krachten van de natuur en tegen het geweld van de elementen? Zochten wij niet veiligheid en beschutting door huizen te bouwen en in steden te gaan wonen? Wij zochten naar middelen om in ons bestaan te voorzien, om ziekten te genezen. Ook beschaving en cultuur hebben onder meer de bedoeling om ons met een wereld te omringen die wij zelf gemaakt hebben en waarin wij ons thuis voelen. Tenslotte hebben alle godsdiensten, waar dan ook, hun rituelen en hun leerstellingen om de dreiging van het onbekende en oppermachtige tegen te houden. Onder dat alles ligt iets als een grote angst voor het niet-zijn, een angst om te sterven: hoe kunnen wij ons teweerstellen tegen de krachten die ons naar ons naar het leven staan, krachten in onszelf en om ons heen? Is het uitzicht op een vaccin daartegen een voldoende remedie?

Gelovige christenen zijn in deze weken op weg naar Pasen. Is dat ook zo'n rituele handeling die onze angst moet neutraliseren, een van de vele rituele handelingen

die mensen voor hun eigen veiligheid hebben ontworpen? Gaat het daarbij weer om mentale oefeningen die ons voor een ogenblik een gevoel van gerustheid moeten geven? Sluiten wij voor een paar Paasdagen of voor een paar weken onze ogen voor het lijden van de wereld, ter wille van een kortstondige troost? Is Pasen even vluchtig en onbestendig als al het andere in ons leven? Mijn overtuiging als christen en monnik is dat Pasen iets fundamenteel anders is dan alles wat wij als mensen kunnen uitdenken. Pasen is niet terug te brengen tot de vrucht van welke creativiteit of religieuze bezieling dan ook, zelfs al zijn de vormen, uitdrukkingwijzen en symbolen ervan eeuwenoud.

In de kern gaat het met Pasen om iets dat even ongrijpbaar is als het moment van de schepping zelf. Het gaat om een gebeurtenis die vóór elke menselijke ervaring ligt. Voor die Gebeurtenis konden de vrouwen en de apostelen alleen maar open staan. Die gebeurtenis is niet een leeg graf: dat kon iedereen zien en op zich hoeft dat niets te zeggen. Maar aan dat lege graf ging een ander feit vooraf. Het lege graf is gevolg en aanduiding van dat feit. Vanuit die eraan voorafgaande Gebeurtenis is er een vonk overgesprongen in het hart van de vrouwen en de apostelen, een vonk die hen in vuur en vlam heeft gezet. Pas in dat licht kon die Gebeurtenis worden waargenomen.

Het gaat hier om de levende persoon van Jezus van Nazareth. Nauwelijks drie dagen geleden was Hij aan het kruis vermoord, zonder ook maar in het geringste de liefde voor wie dan ook te laten verzwakken. *In Hem is geen spoor van duisternis* (1 Joh 1:5). Daarom heeft God zijn Vader – zo geloven wij – Hem tot Leven gewekt. Niet een leven zoals voordien, niet een aan alle gewone condities onderhevig

leven zoals wij dat in deze tijd en ruimte leiden. Maar in een nieuwe dimensie van de realiteit, die door zijn nieuwe Leven zelf geopend is. Het is zijn Vader zelf, Schepper van hemel en aarde, die iets Nieuws tot stand brengt. Jezus' verrijzenis is een nieuwe schepping in strikte zin, voortgekomen uit een nog grotere, goddelijke, kracht dan de eerste schepping. Ons Pasen is het gedenken hoe heel concreet, door de liefde van God voor ons, de dood niet het laatste woord heeft. Door dat te gedenken treden wij binnen in dat nieuwe Leven, krijgen wij er deel aan. *Wij*: dat is iedereen in wiens hart de verrezen Heer zelf de genade schept van het geloof in Hem. *Wij*: dat is iedereen die tot die zekerheid en vreugde geroepen wordt.

Gelovige christenen zien het Pasen van Jezus als de grondslag van hun hoop, als de grondslag en de vervulling van alle menselijke verlangens. Pasen is het blijk van Gods onverwoestbare trouw en betrouwbaarheid. Pasen is het feest van de hoop, van de uiteindelijke hoop voorbij alle gefrustreerde verwachtingen, voorbij alle teleurstellingen en ervaringen van dood en mislukking. Er kan geen ongeluk zo groot zijn, of Pasen doet nog een stap verder en opent een vergezicht, vergeleken waarbij de meest adembenemende kijk in het universum verbleekt.

Wij beseffen dat in heel de schepping, de zichtbare en de onzichtbare, de mens het enige wezen is dat kan *hopen* in de strikte zin van het woord. Verlangens doen ook de planten en de dieren: zij verlangen naar lucht, licht, water, voedsel en wij mensen doen het met hen. Maar hopen op iets dat nog komt, iets dat wij niet zien en zelfs maar gedeeltelijk

kennen, maar waarvan wij niettemin weten dat de laatste zin van ons leven erin gelegen is: dat kunnen alleen mensen. Dat toekomstige en ons overtreffende maakt juist dat het gaat om hoop in de strikte zin. Echte hoop richt zich op iets dat wij (nog) niet kunnen vatten, terwijl wij er tegelijk al wel voldoende kennis van hebben om ernaar te verlangen als naar de vervulling van ons bestaan. *Als wij nu al zouden zien waarop wij hopen, zou het geen hoop meer zijn. Wie hoopt er nog op wat hij al kan zien?* (Rom 8:24).

Het Pasen van Jezus, zijn verrijzenis uit de dood, is de grondslag en de inhoud van onze hoop. Laat christenen dat maar geloven, denkt U misschien. Waarom zouden wij geen genoegen nemen met de feitelijke begrensdsheid van ons bestaan op deze aarde? Kunnen wij ons niet beter verzoenen met de wezenlijke onzekerheid en onbepaaldheid van alles? Misschien is Pasen toch maar één van de vele placebo's om onze angst voor het eindige en het onbekende in te tomen? Mag ik Sint Paulus aan het woord, aan het antwoord, laten? Als Pasen geen reële gebeurtenis is, als de hoop van de christenen geen reële inhoud heeft: *wanneer de doden niet worden opgewekt, kunnen we maar beter zeggen: "Laten wij eten en drinken, want morgen sterven we". Als Christus niet is opgewekt, is onze verkondiging zonder inhoud en uw geloof zinloos* (1Kor 15:32.14). Dan heeft ons monnikenleven geen enkele zin. Dan zijn de martelaren ook van onze tijd voor niets gestorven. Dan is heel de geschiedenis van de Kerk een geschiedenis van bedriegen en bedrogen worden. *Als Christus niet is opgewekt*, dan is alles uiteindelijk *onbepaald*, zonder houvast. Dan zoeken wij tevergeefs naar een laatste absolute steunpunt. Dan moeten we

er maar het beste van hopen. Maar dat is dan een soort hoop die nog onwetend is van de enige echte hoop, die met het Pasen van Jezus aan de wereld is geschonken.

Uit het leven van de gemeenschap

Er zijn tekenen van groei in de communiteit. P. Beda Carneiro is zijn studie *Bijbelse theologie* begonnen aan het Bijbelinstituut in Rome. Sinds Kerstmis staat er weer een postulant in het koor. Een *familiaris* heeft zich bij ons gevoegd. Maar verder heeft de corona-crisis ook in deze maanden zijn voelbare beperkingen aan ons leven opgelegd. Sinds medio december hebben er geen gasten meer kunnen overnachten. Het aantal kerkbezoekers is afgenomen. In “normale” tijden nodigen wij regelmatig personen uit, die ons over interessante onderwerpen deskundige informatie kunnen geven; die voordrachten door externe sprekers liggen nu al een jaar stil. Wijzelf zijn nog honkvaster dan gewoonlijk. Wel hebben we onze wekelijkse wandelmiddag voortgezet, waarbij we de landsgrenzen proberen niet te overschrijden, maar dat is in deze drie-landen-regio niet consequent vol te houden. De livestream die nu al een jaar in de lucht is, blijft bijzonder goed gevolgd door velen, veraf en dichtbij, door bekenden en onbekenden. Er zijn sinds maart 2020 meer dan 13.000 bezoeken geweest. Onze Vrienden zelf hebben met hun royale bijdrage tot deze verbinding -en verbondenheid!- bijgedragen. Dank aan hen namens tallozen!

De onzekerheid van deze tijd staat ons niet toe U uit te nodigen voor de liturgische vieringen van de Goede Week. Het aantal aanwezigen in de abdijkerk zal

vermoedelijk nog beperkt moeten blijven. De viering van het Avondmaal des Heren op donderdag 1 april begint om 17:30 uur. Het Lijden des Heren wordt gevierd in de middagdienst van Goede Vrijdag om 15 uur. De Paaswake op zaterdagavond 3 april begint om 22:30 uur. Deze aanvangstijden en alle overige informatie kunt U ook vinden op onze website www.benedictusberg.nl.

Hoewel het nog enige maanden voor ons ligt, is de datum van de jaarlijkse Vriendendag al vastgesteld. Die zal *Deo volente* op zaterdag 4 september zijn. De vorm van onze bijeenkomst is nog onzeker. Afhankelijk van de omstandigheden zal de Vriendendag ofwel fysiek plaats hebben, ofwel gedeeltelijk fysiek en gedeeltelijk gestreamd, ofwel zelfs helemaal in digitale vorm, zoals de laatste keer. Over de inhoud van de Vriendendag zal het Bulletin van de Vrienden, dat in dit voorjaar verschijnt, U meer vertellen.

An deze vooruitzichten ziet U dat wij bij alle onzekerheid en onbepaaldheid van ons leven toch steeds plannen blijven maken. Om de weg te gaan die vóór ons ligt, blijven wij vooruitkijken en ijkpunten vaststellen. De beweging van ons leven zou tot stilstand komen, als wij dat niet zouden doen. Wij kunnen de tijd en de toekomst, hoe vaag en duister ook, niet tegenhouden of ontkennen. Over wat de beweging van ons leven gaande houdt en waar die naar toe gaat, kan heel verschillend worden gedacht. In het eerste gedeelte van deze Vriendenbrief heb ik geprobeerd daarover iets te zeggen vanuit ons geloof in de Verrijzenis van Christus.

Het Licht van de Verrezen Christus, het Licht van Pasen, knoopt alle draden en krachten van heel onze geschiedenis van binnenuit samen. In dat Licht vindt alles zijn samenhang. Daarin wordt alles boven zichzelf uitgetild. Dat is onze uiteindelijke hoop en zekerheid. *Hij bestaat vóór alles en alles bestaat in Hem* (Kol 1:17). Van dit Licht is de vlam op de paaskaars het symbool. Het vuur wordt doorgegeven aan onze kleine kaarsjes, met de bedoeling dat uw hart, het hart van iedere mens, erdoor zou worden verlicht en tot vrede worden gebracht. Kortom: voor U allen en voor ieder van U bidden wij om een *Zalig Pasen!*

+fr. Adr. Lenglet,
Abdij Sint-Benedictusberg, Vaals

Abdij Sint Benedictusberg • Mamelis 39 • 6295 NA Lemiers
Rabobank: BIC RABONL2U • IBAN NL85 RABO 0155 6011 72
www.benedictusberg.nl • abdij@benedictusberg.nl

Ontvangt u deze brief nog per post, terwijl u een e-mail adres heeft? Geef dan uw e-mail adres op via adressenadmin@benedictusberg.nl om de brief digitaal te ontvangen. Zo helpt u mee papier, tijd en kosten te besparen. Alvast hartelijk dank!